

Ehitiste andmete halduspraktika renoveerimise ja ringse ehituse automatiseerimiseks

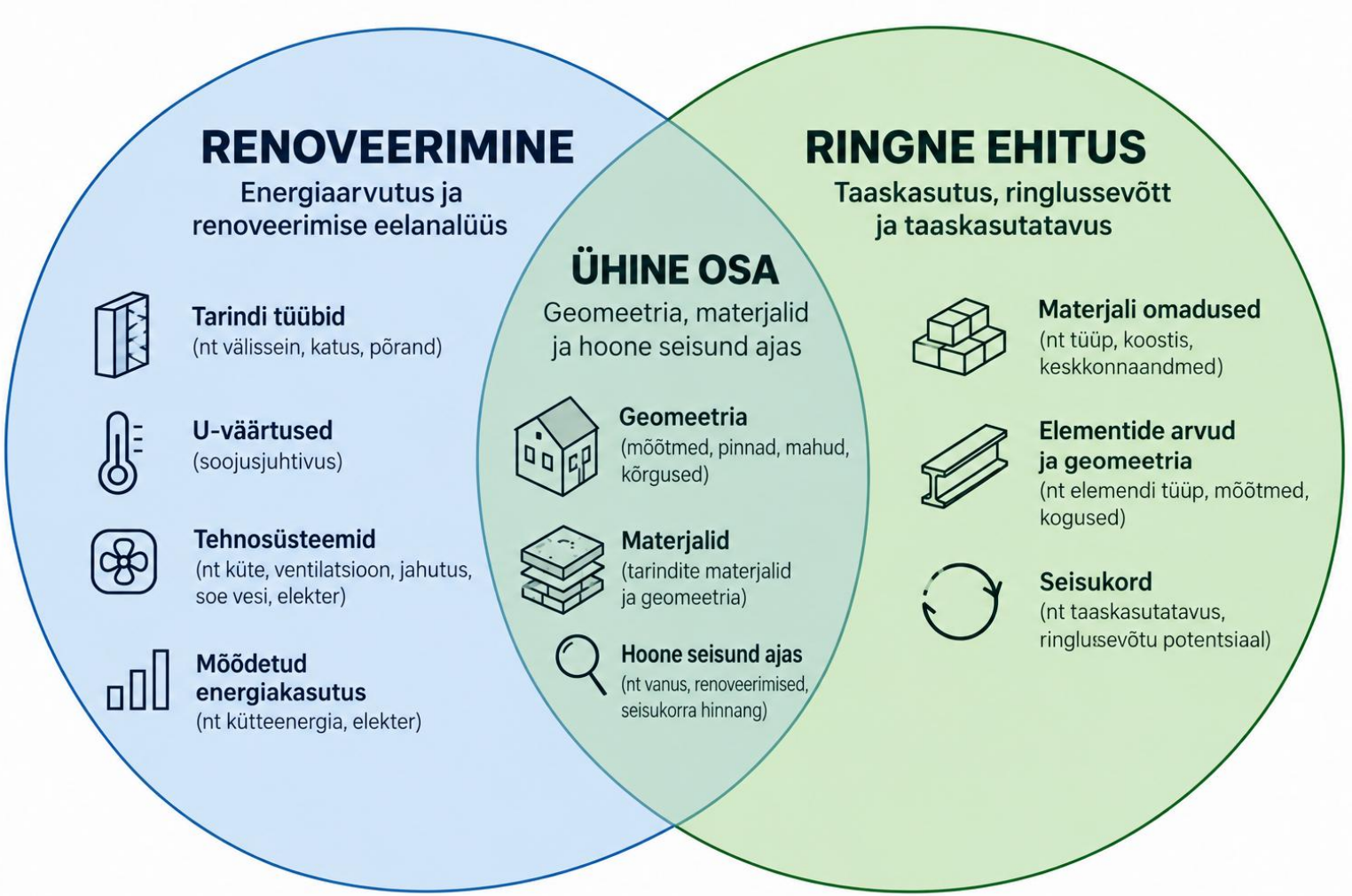
Elisa Iliste,
Liginullenergiahoonete uurimisrühm
Taltech

Olemasolevate hoonete roll jätkusuutliku ehituskeskonna kavandamisel

- 2050 eesmärgid: Enamik 2050. aasta hoonefondist on juba olemas
- Olemasoleva hoonestiku põhi tsenaariumid:
  - Business as usual
  - Renoveerimine
  - Lammutamine
- Ringne ehitus käsitleb olemasolevaid hooneid kui materjalipanka

Jätkusuutliku kavandamise alusandmestik

- Alusandmed on samad
- Tuletatud info on erinev

Hoone kui süsteemi osa

- riik/fond → linn/linnaosa → hoone → element

Tänane Praktika

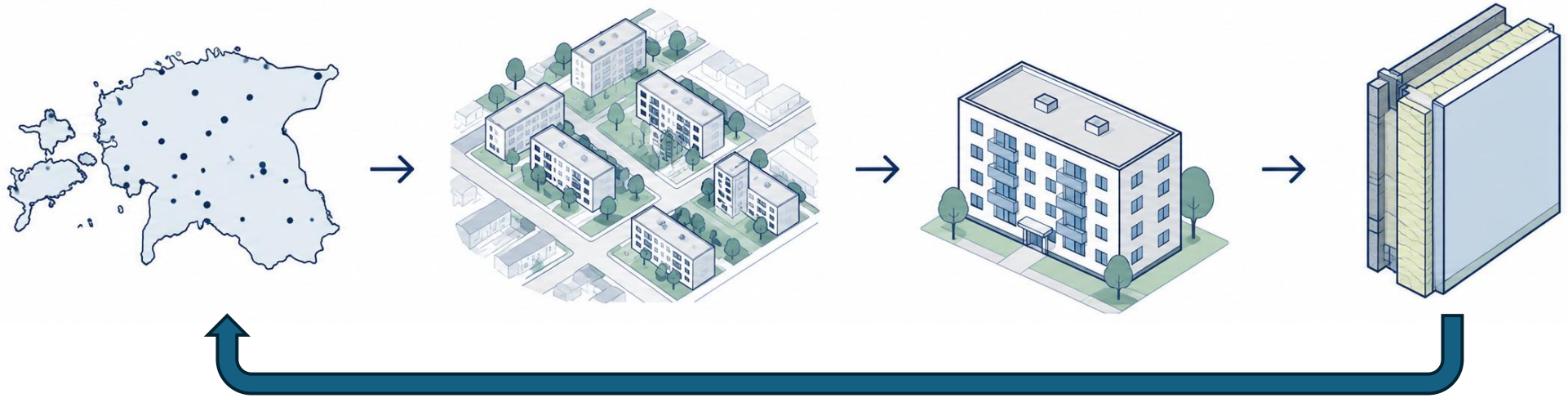
- Andmed tekivad eelkõige sekkumise hetkedel
- Analüüsid toimuvad vaakumis
- Säilitatakse eelkõige tuletatud väärtused

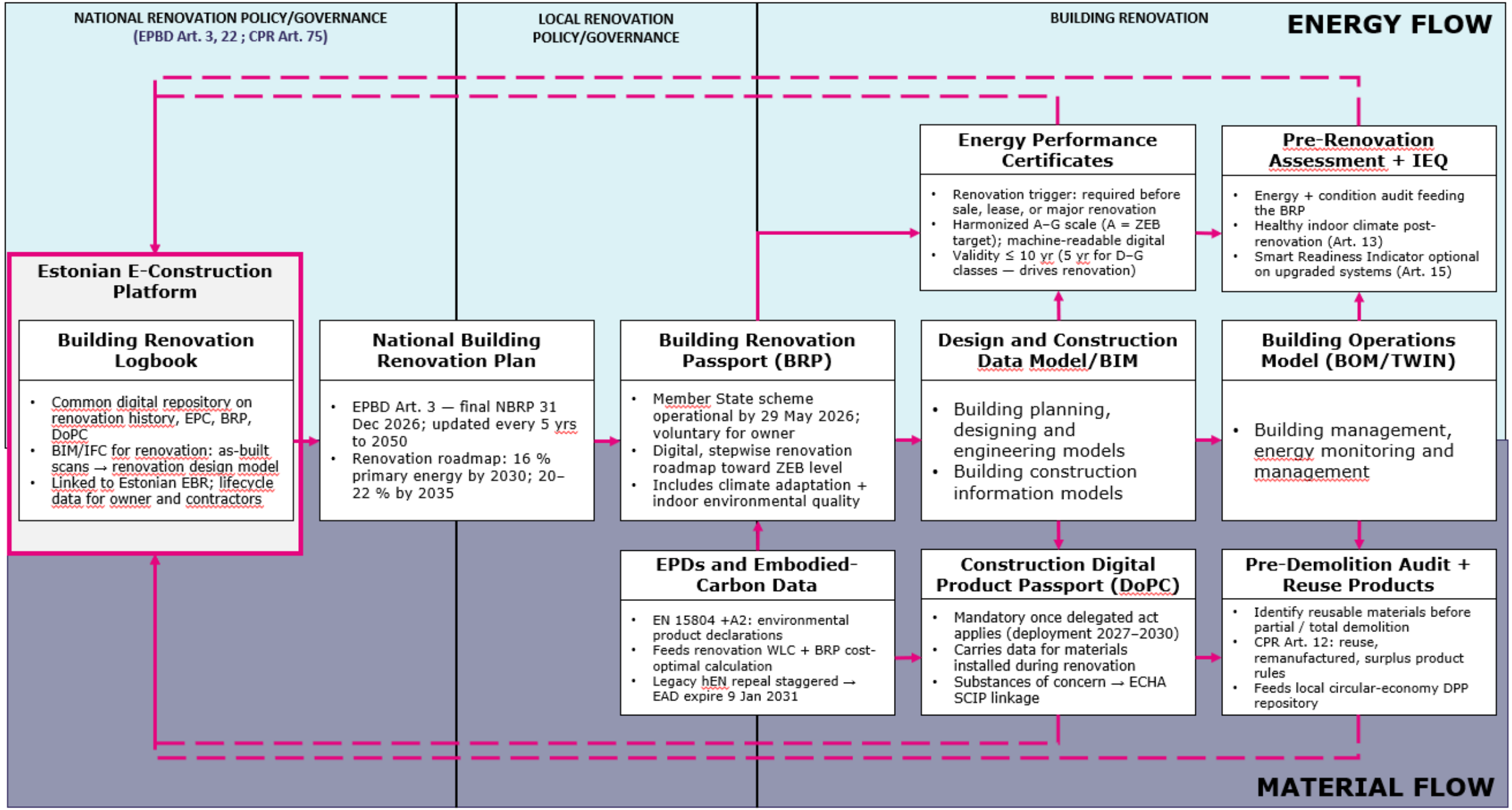
Andmete taaskasutus

- **Läheneme andmetele taaskasutuse eeldusest:**
  - Mõtle läbi kas seda kirjet on päriselt vaja
  - Säilita alusandmed
  - Säilita tuletusreeglid

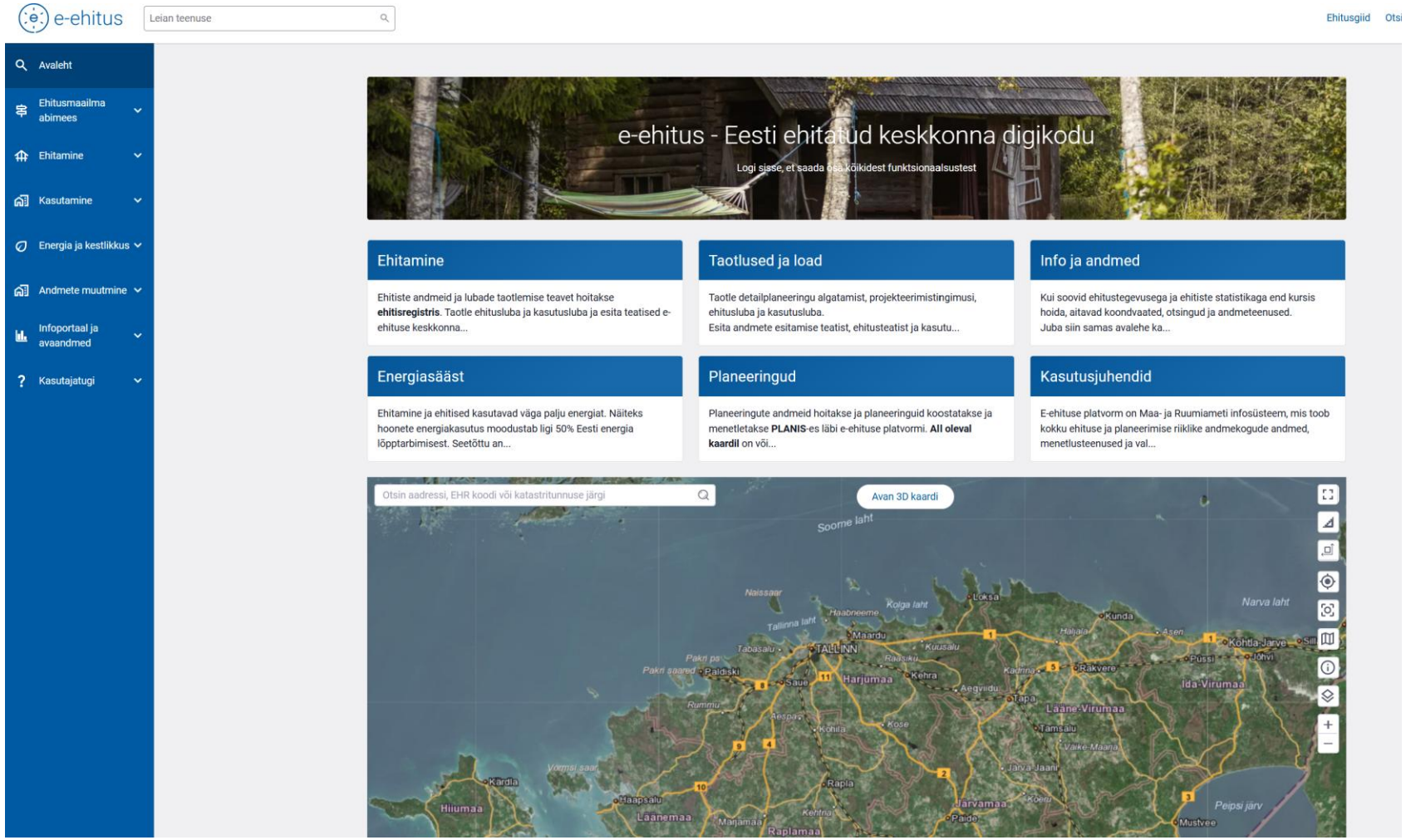
Iga analüüs rikastab ja valideerib olemasolevat kirjet, mitte ei alusta nullist

NATIONAL RENOVATION POLICY/GOVERNANCE
(EPBD Art. 3, 22 ; CPR Art. 75)
LOCAL RENOVATION POLICY/GOVERNANCE
BUILDING RENOVATION
ENERGY FLOW
Estonian E-Construction Platform
Building Renovation Logbook
• Common digital repository on renovation history, EPC, BRP, DoPC
• BIM/IFC for renovation: as-built scans → renovation design model
• Linked to Estonian EBR; lifecycle data for owner and contractors
National Building Renovation Plan
• EPBD Art. 3 — final NBRP 31 Dec 2026; updated every 5 yrs to 2050
• Renovation roadmap: 16 % primary energy by 2030; 20–22 % by 2035
Building Renovation Passport (BRP)
• Member State scheme operational by 29 May 2026; voluntary for owner
• Digital, stepwise renovation roadmap toward ZEB level
• Includes climate adaptation + indoor environmental quality
Energy Performance Certificates
• Renovation trigger: required before sale, lease, or major renovation
• Harmonized A–G scale (A = ZEB target); machine-readable digital
• Validity ≤ 10 yr (5 yr for D–G classes — drives renovation)
Design and Construction Data Model/BIM
• Building planning, designing and engineering models
• Building construction information models
Pre-Renovation Assessment + IEQ
• Energy + condition audit feeding the BRP
• Healthy indoor climate post-renovation (Art. 13)
• Smart Readiness Indicator optional on upgraded systems (Art. 15)
Building Operations Model (BOM/TWIN)
• Building management, energy monitoring and management
EPDs and Embodied-Carbon Data
• EN 15804 +A2: environmental product declarations
• Feeds renovation WLC + BRP cost-optimal calculation
• Legacy hEN repeal staggered → EAD expire 9 Jan 2031
Construction Digital Product Passport (DoPC)
• Mandatory once delegated act applies (deployment 2027–2030)
• Carries data for materials installed during renovation
• Substances of concern → ECHA SCIP linkage
Pre-Demolition Audit + Reuse Products
• Identify reusable materials before partial / total demolition
• CPR Art. 12: reuse, remanufactured, surplus product rules
• Feeds local circular-economy DPP repository
MATERIAL FLOW

Mis andmed on juba olemas?

- Ehr

Mis andmed on juba olemas?

- Ehr
- Maamet

Laadi andmed alla »

Katastriandmed ja nendega seotud teave

Laadi andmed alla »

Topograafilised ruumiandmed, mis sobivad kaartide ja teenuste loomiseks

Laadi andmed alla »

Kitsenduste kaart ja kitsendusi põhjustavate objektide infosüsteem

Laadi andmed alla »

MaRu poolt toodetud ortofotod

Laadi andmed alla »

Kolmemõõtmelised ruumiandmed

Lennukilt pildistatud fotod

Mis andmed on olemas?

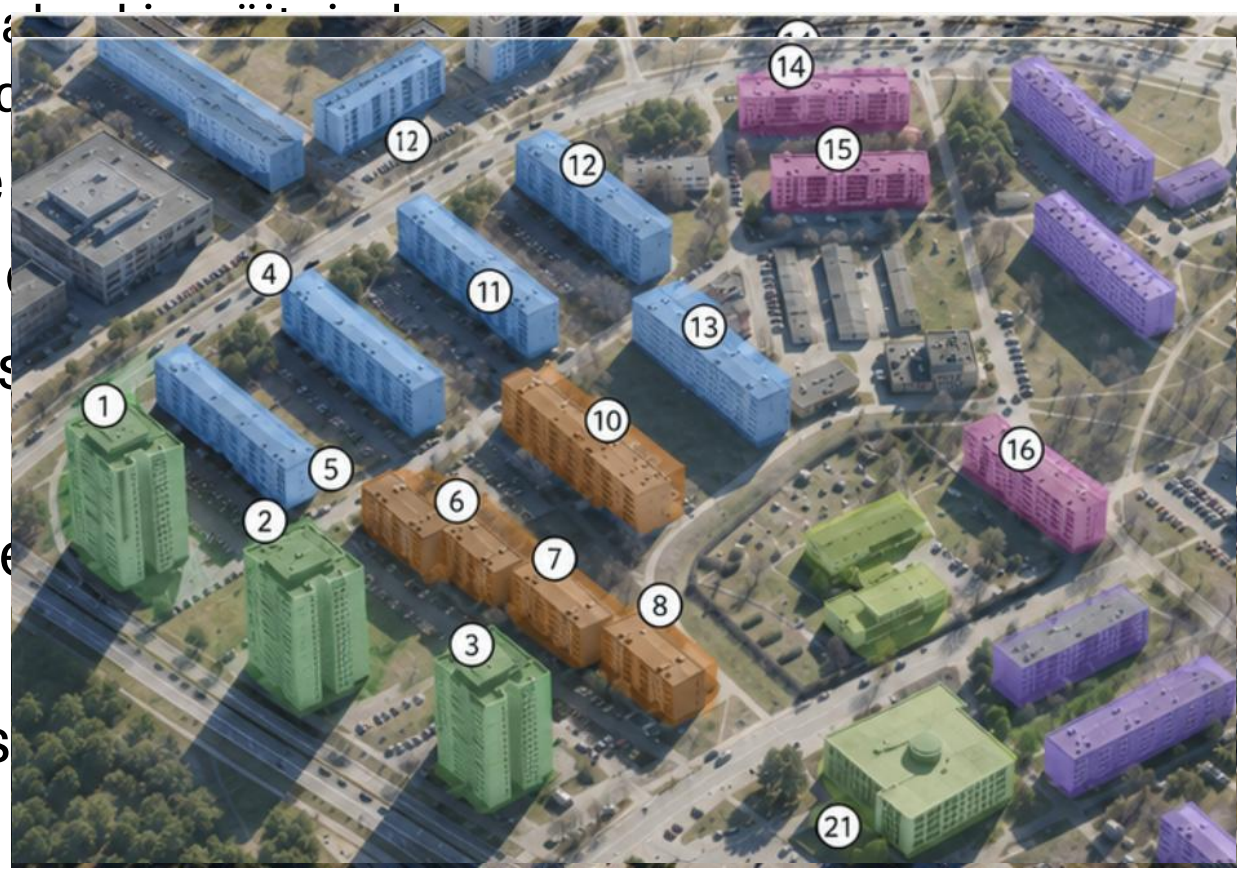
- Ülikooli arendused:
  - Tüüpprojektide andmebaas (täieneb jooksvalt)
    - Tüüprojekti üldandmed
    - Geomeetria mall
    - Materjalide kogused
  - Tüpoloogia andmebaas
    - Keskmistatud U väärtused
    - Keskmistatud mahud
    - Akende suhtearvud
  - Hoonevaramu

Klassifitseerimise roll

- Hoonete info on arhiivi dokumentides
  - Materjalide ma
  - Plaanid, lõiked
- Tüüpprojektide
- Hoonete andm
- Lahendus on as

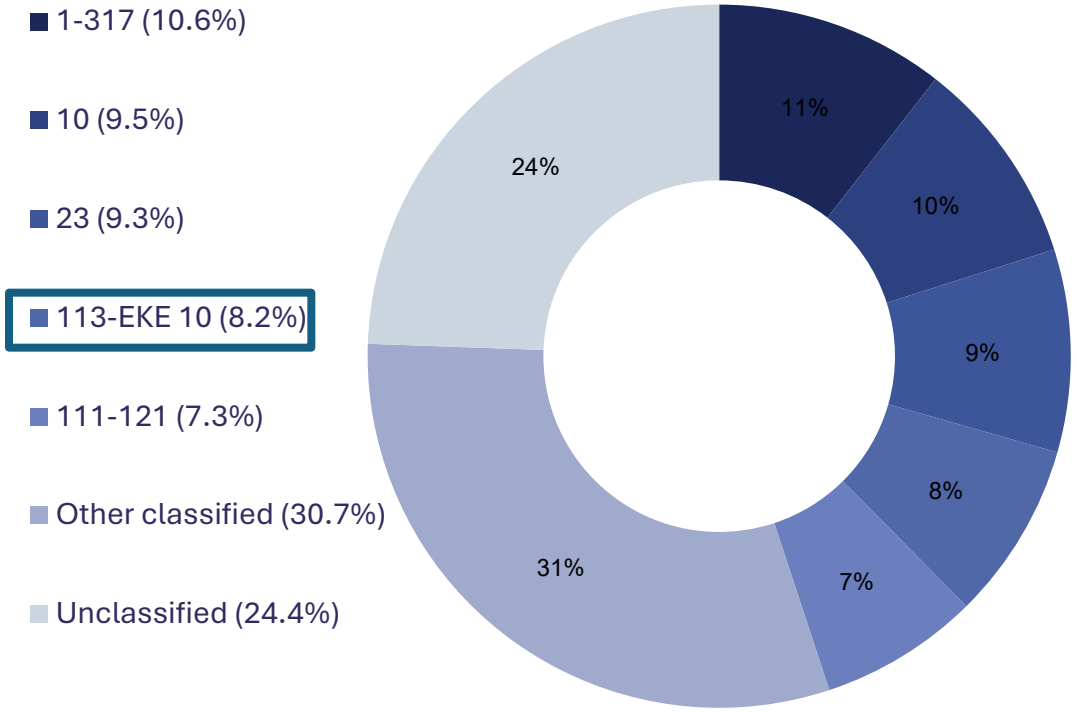
tüpoloogia → arhe

- Hoonele ennus
  kui võimalik

Hoonefondi kaardistamine

- ~13 200 hoonet lingitud tüüpprojektiga andmebaasist
- Ennustatud seeria, tüüpprojekt ja usaldusväärsus
- Materjali mahtude arvutused testitud 121 seeria peal

Materjalide näide

1. 1 HOONE – PANEELIDE ARV

UURITAV HOONE

4 trepikojaga 121-05 (60 korterit)

Vahelaepaneelid (köögi, esiku ja elutoa laed)	≈ 364 tk
Kandvad siseseinapaneelid (1 kihiline monteeritav betoonpaneel)	≈ 386 tk
Välisseinapaneelid	≈ 282 tk
Muud elemendid (trepid, sanitaarkabiinid, röduplaadid, ventilatsiooniplokid jm)	≈ 328 tk

KOKKU PANEELI 1 HOONE KOHTA

≈ 1 032 tk

3. 86 HOONET – KOGUKOGUSED

86 HOONET × PANEELIDE ARV 1 HOONE KOHTA

Vahelaepaneelid 364 tk × 86	≈ 31 304 tk
Kandvad siseseinapaneelid (1 kihiline monteeritav betoonpaneel) 386 tk × 86	≈ 33 196 tk
Välisseinapaneelid 282 tk × 86	≈ 24 252 tk
Muud elemendid (trepid, sanitaarkabiinid, röduplaadid, ventilatsiooniplokid jm) 328 tk × 86	≈ 28 208 tk

KOKKU PANEELI 86 HOONE KOHTA

≈ 177 504 tk

Geomeetria näide

- Geomeetria on enamuste hinnangute alustala
  - Otsene sisend arvutuses
  - Kaudne sisend normaliseerimiseks ja tulemuste võrdlemiseks
  - Viis kuidas andmeid lihtsalt visualiseerida ja tõlgendada
- Geomeetria muutub harvemini kui ülejäänud hoone andmed

Schema	Content	Changes when	Provided by
Geometry	Walls, apertures, balconies, loggias and other shading objects, zones and boundaries	Change in the layout or an extension	Extraction from archive documents or DWG
Energy	U-values, systems, EPC results	Envelope or system renovation	Archetypes, energy expert
Material	Material per element and layer	Renovation	Archetypes, design passports, contractor, auditor
Product	Links to product passports	Each installation	Contractor, manufacturer
Condition	Condition per element and space, IEQ	Each assessment	Auditor

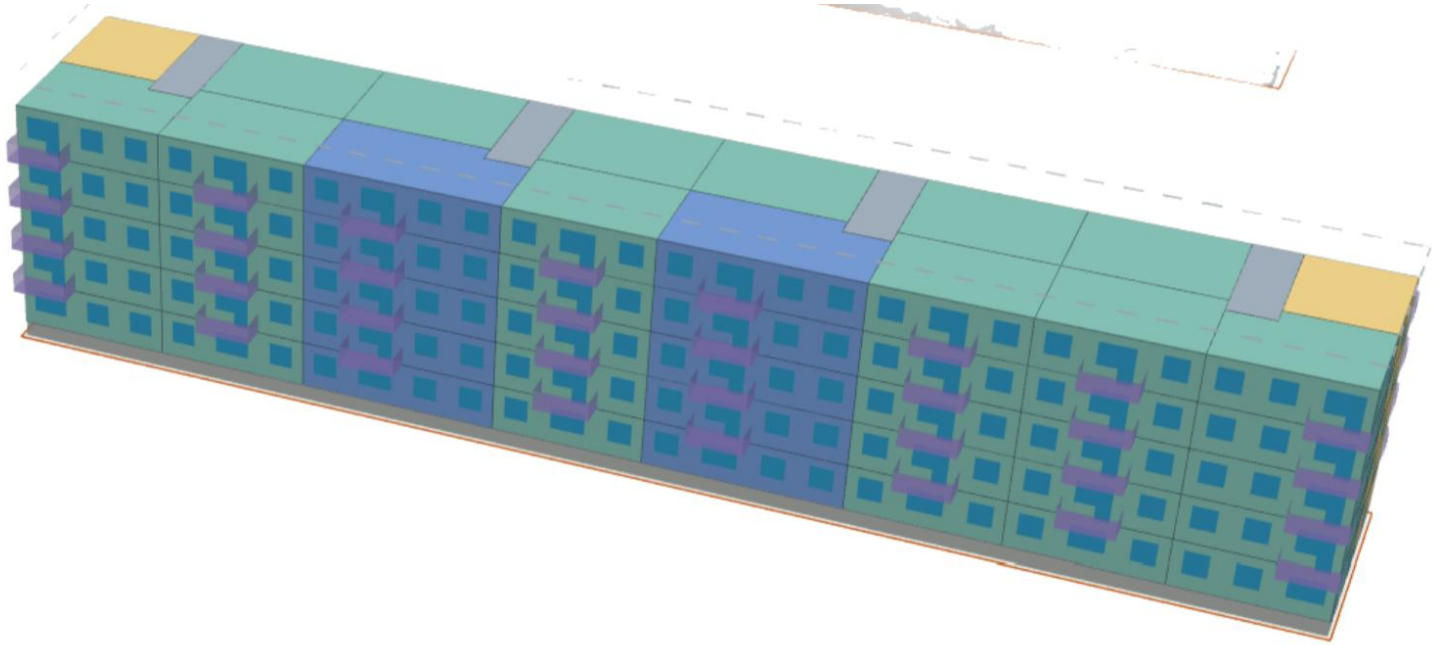
Geomeetria näide

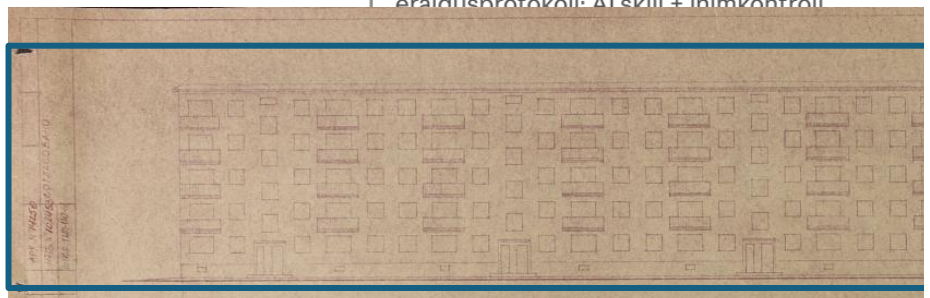
Kes kirjutab

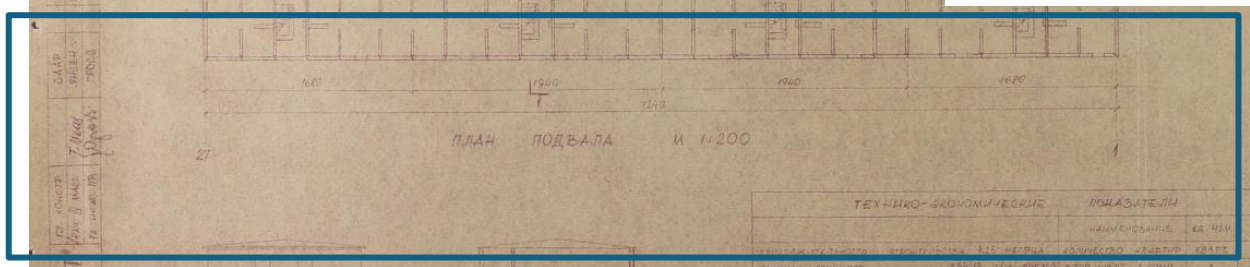
L0 Allikas
Arhiivijoonised, skaneeringud, projektipassid

Arhiiv, leitud

eraldusprotokoll: AI skill + inimkontroll

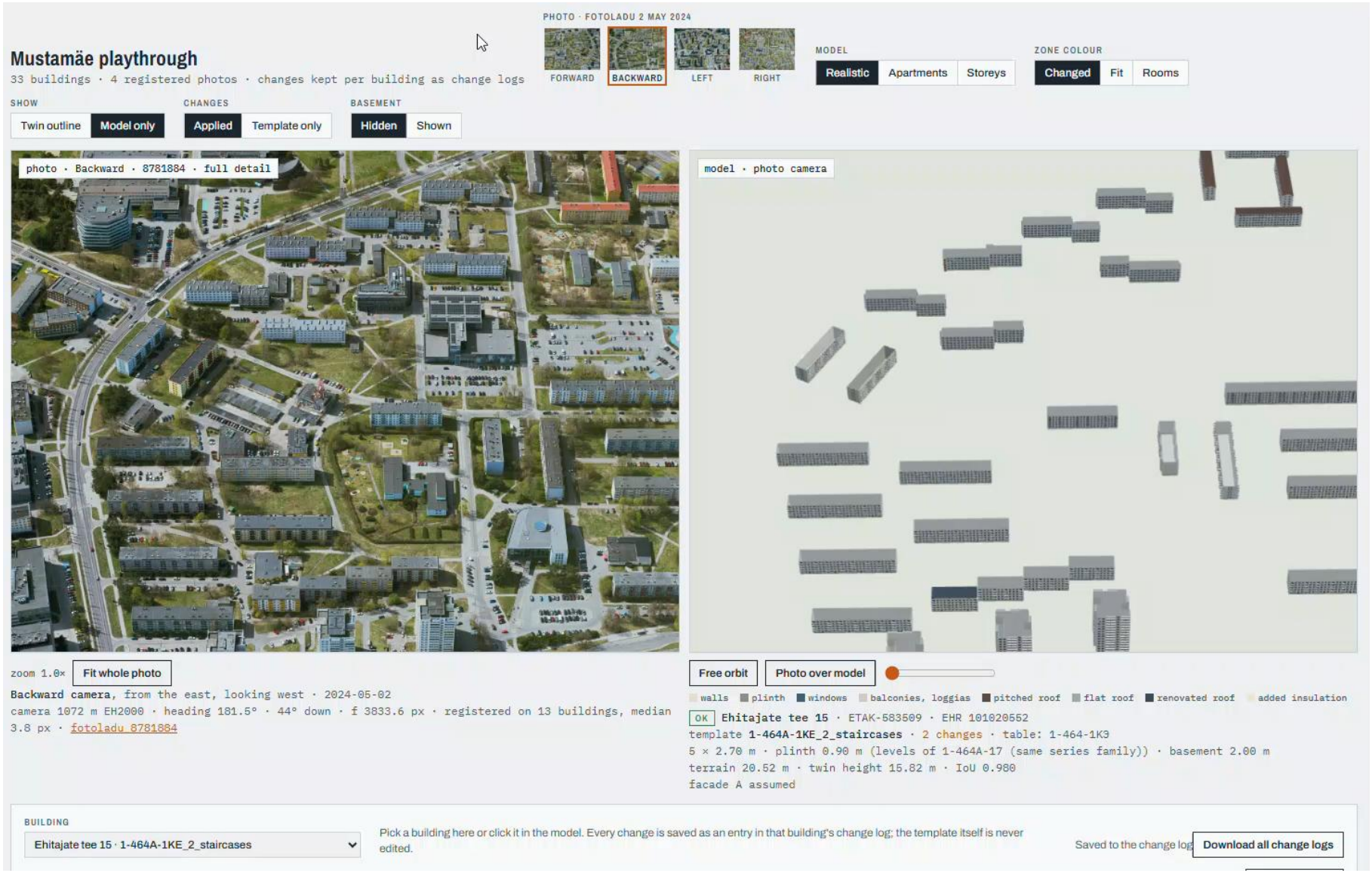

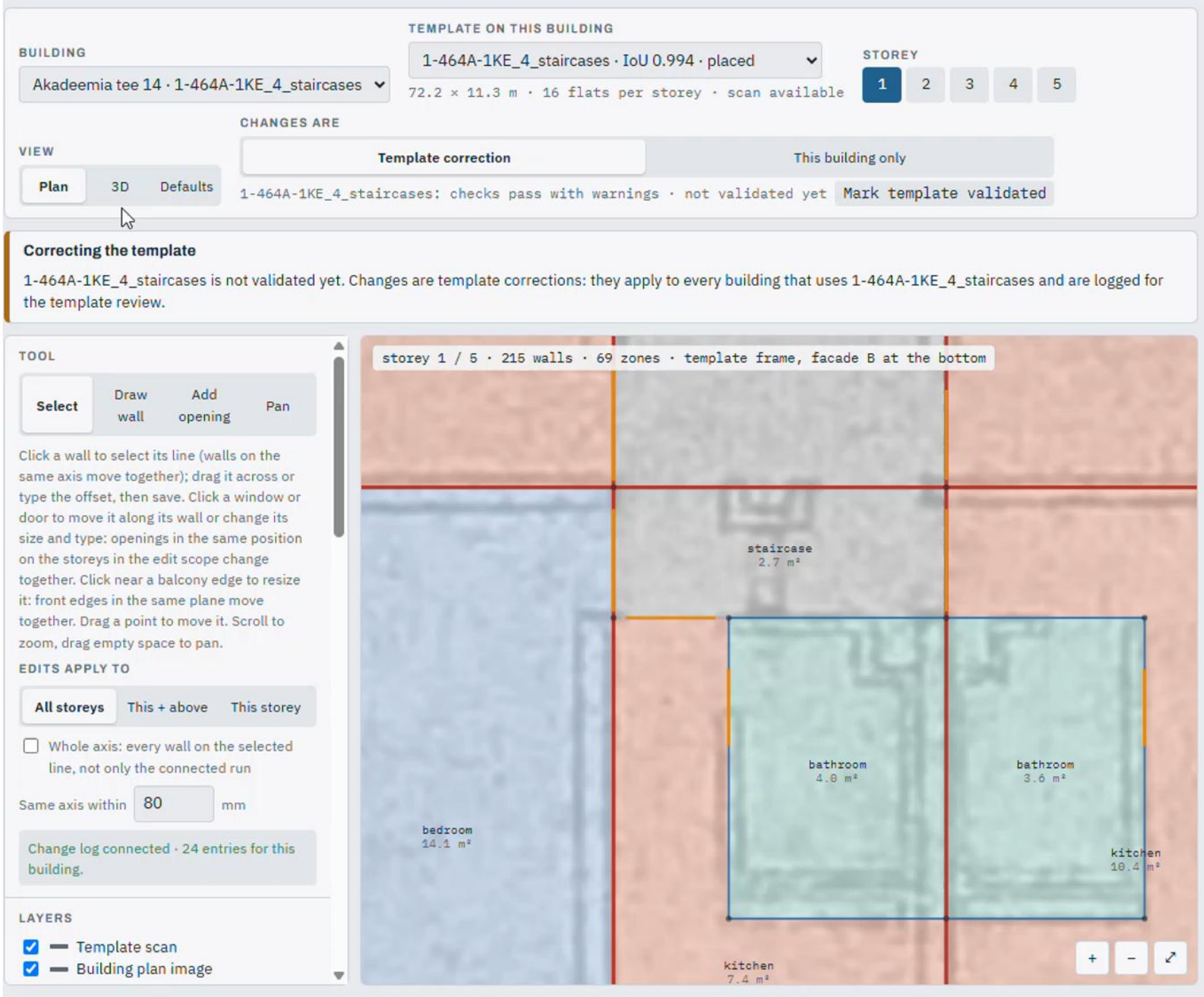
Ühe hoone näide

- Rajooni tase

Ühe hoone näide

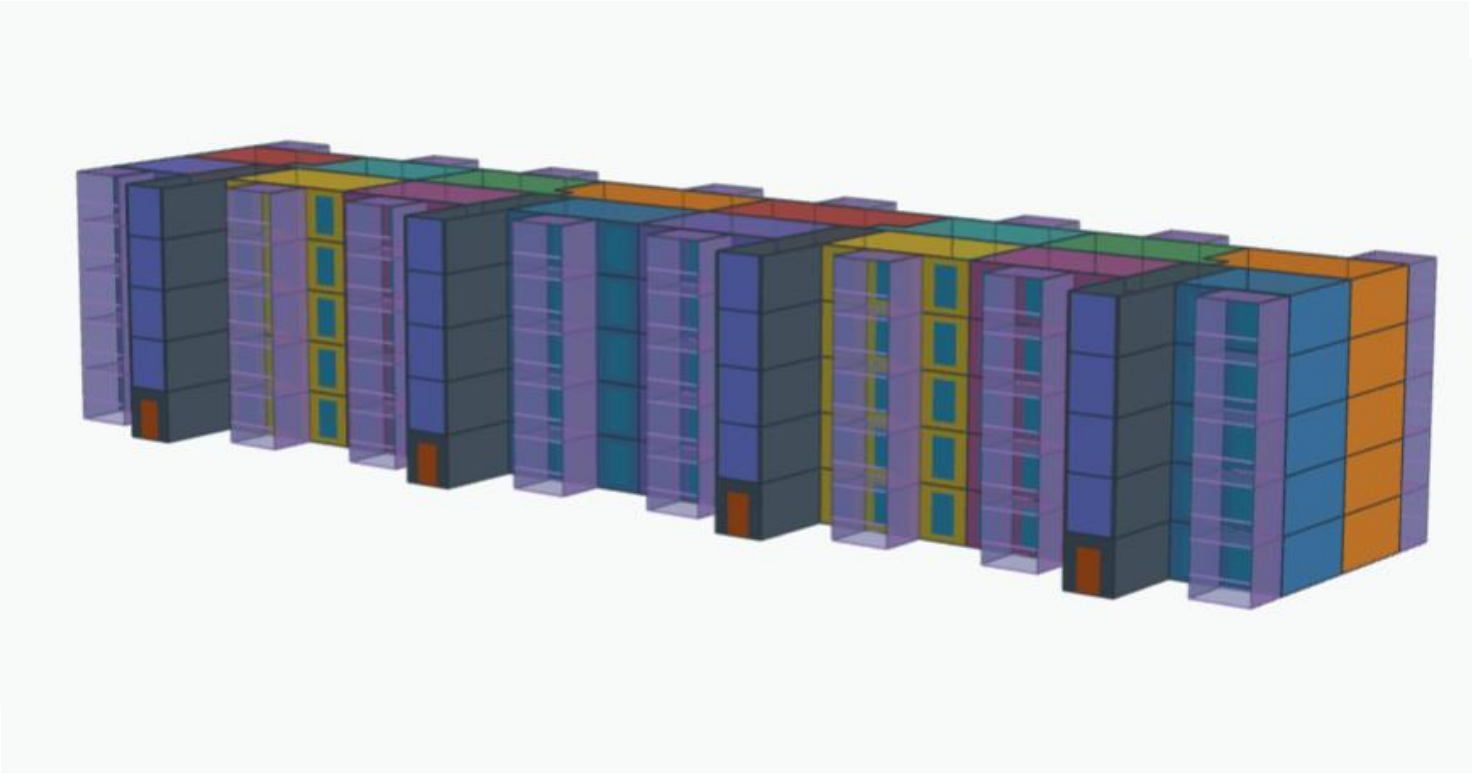
- Malli valideerimine
- Renoveerimise planeerimine
- Alusjooniste loomine

Ühe hoone näide

- Hoone geomeetria uuendamine projekti alusel

Aitäh!

Elisa Iliste,

Elisa.iliste@taltech.ee
Liginullenergiahoonete uurimisrühm
Taltech